

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felöljáró: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben házhoz hordva	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-
Videkre postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	16.-
negyed évre	8.-

A keresztény sajtó.

Egyik városban kaszinói alakuló gyűlés volt. Sorra került az ujságok ügye. Mily lapokat járassanak?

Egy tekintélyes uriember, mellesleg: lutheránus vallású, előveszi zsebéből „A Sajtó” egyik példányát s tapasztalataira hivatkozva, lelkes szavakkal ajánlja A Sajtó járatását a kaszinó számára. A református tiszteletes szintén pártolja az indítványt, felhozza, hogy ő is járattja A Sajtót s nagyon jönnek, üdvös és életrevaló lapocskának tartja. A zsidó orvos szintén mellette szavaz. A Sajtó, ugymond, csak a rossz zsidókat bántja s ez neki tetszik legjobban. Végül a helybeli állami iskolának katolikus vallású igazgató-tanítója, aki a leányát zárdában neveltette, körülbelül ingyen persze, feláll s elkezd dörögni A Sajtó ellen. Hogy minek ilyen „hecckáplán“-ujság a kaszinóba, minek hozni be felekezeti harcokat (??) a városkába stb. Mellesleg: szegény jó feje ugyancsak kezükben van azoknak a zsidóknak, akiket a zsidó orvos maga is elítél. Az egész ügy végre annak a valakinek a mulasztásán s nemtörődő hallgatagságán bukott meg, akinek elsősorban lett volna dolga pártolni a lutheránus uriember indítványát...

Hát kérem ilyenek vagyunk mi. Lutheránus, kalvinista és tisztességes zsidó pártolja a mi ügyünket, mégis: mi buktatjuk meg. Nem tisztességtelen gyávaság ez?

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek
fogászati munkákban,
aranyból és platínából,
valamint arany- és platinafogak, koronák és
hidok, ugyancsak szájpótlak, nélküli fogak.
Széplő és teljesen ér-
sénytelenítő és fogtö-
mészek (plombások.)

Schäffer Géza
vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Prokes-ház. Telefon 56.

Románokat toboroznak az amerikai hadseregbe

Berlin, január 8. Wolff-jelentés: A keleti fronton a következő elfogott — valószínűen a román kormánytól származó — szikratáviratot terjesztik: Mindazok a tisztek és katonák, akik be akarnak lépni az amerikai hadseregbe, jelentkezzenek Jasszban az amerikai katonai küldöttségnél. Feltétel: szigorú fegyelem és föltétlen engedelmesség. A katonáknak szükségük van tisztjeik ajánlására. Akik hajlandók állandóan katonai szolgálatban maradni előnyben részesülnek.

Oroszország is elismerte Finnország függetlenségét

Pétervár, jan. 7. A munkás- és katonatanácsok végrehajtó bizottsága elfogadta a népbiztosok kormányának azt a javaslatát, hogy ismerjék el Finnország függetlenségét. Elhatározták, hogy az orosz csapatokat csak a béke megkötése után vonják vissza Finnországból.

Orosz engedmények Amerikának.

— Kölcsönöket kapnak cserébe. —

Stockholm, jan. 8. A Novaja Sizin közli a népbiztosok dekrétumát a bolsevik-kormány jövődi kereskedelmi politikájáról. Amerikának előnyös engedményeket tesznek tíz évre s ennek ellenében nagy kölcsönöket kapnak. Az orosz külkereskedelem állami monopólium lesz s a pénz értékének figyelembe vétele nélkül mindent cserekereskedelem útján bonyolítanak le. Svédország ezen az alapon már felajánlott szállításokat. A polgári sajtó kifogásolja ezeket a rendelkezéseket s felveti azt a kérdést, hogy miért használhatják ki külföldi tőkésék az ország természeti kincseit, holt ezt orosz tőkésék nem tehetik.

Az angol követ elutazott Pétervárról.

Stockholm, január 8. A pétervári angol követ 7-én utazott el az orosz fővárosból. Az oroszországi angol katonai küldöttség tagjai is elhagyják az országot. A francia nagykövet is néhány nap múlva elutazik. Ezek egyelőre kénytelenek Stockholm-ban maradni.

Lemondott a svéd miniszterelnök.

Stockholm, jan. 8. Branting miniszterelnök lemondott. Lemondása — a lapok szerint — semmiféle összefüggésben nincs a béketárgyalásokkal. Branting minden erejét egy nemzetközi konferencia Stockholm-ba való összehívásának szenteli.

Svájc új német követe.

Bern, jan. 8. Mercier dr., a svájci köztársaság új berlini követe elutazott állomáshelyére.

Svédország hajóvesztése.

Stockholm, január 8. A svéd kereskedelmi hajóraj az 1917. évben összesen 86 hajót vesztett, még pedig 48 gőzöst, 2 motoros járművet és 36 vitorlást.

Heves tüzharc Flandriában.

A német nagyvezérkar jelentése: Nyugati harctér:

Yperntől keletre állásaink hajlásában és az Arrastól és Perenneből Cambrai felé vezető utak között egyes szakaszokon délután heves tüzharcok fejlődtek. A Mienne és az Aisne között, továbbá Ornestől kétoldalt és a Mosel nyugati partján szintén fokozódott a tüzharc és az aknatüz. A gyalogság harci tevékenysége az állások előterében lefolyt felde-ritésekre szorított.

Támadások Kühlmann ellen.

Berlin, január 8. — A vad hajsza, amelyet Kühlmann ellen megindítottak, egyre groteszkebb formákat ölt, annyira, hogy nyugodt szemlélők okvetlenül azt a benyomást szerzik, hogy itt nem annyira Bresztlitovszkról, mint inkább egyebekről van szó. Mert ugyan mi történt Bresztlitovszkban, ami az egész doldot igazolná? Az osztrák-magyar kiküldöttek teljesen megőrizték a szabadkéz jogát. Mire való tehát a hajsza?

Központilag intézik a köztisztviselők ellátását.

Régi panasz, hogy a köztisztviselők és közalkalmazottak beszerzési csoportjai nem kapják meg kellő időben a tagjaiknak szükséges közszükségleti cikkeket. Ennek az állapotnak az oka az volt, hogy ezek a beszerzési csoportok külön-külön fordultak kéréseikkel az Országos Közélemezési Hivatalhoz, amelynek a munkáját így nagyon megnehezítették. A bajok megszüntetése érdekében a kormány most a pénzügyminisztérium kezei alá a közalkalmazottak

beszerzési csoportjai részére egy központot állított fel, amelynek tagja természetesen a szabadkai és zombori köztisztviselők beszerzési csoportja is. Ez az új központ mint a pénzügyminisztérium V. C. ügyosztálya működik.

Ez a központi szerv működését már meg is kezdte és működésének eredményei rövidesen mutatkozni is fognak. Egységesen történik a beszerzés és egységes lesz a szétosztás!

Licitálnak a „hadiszegények“

— Százezer korona egy kapa palicsi föld. —

(Saját tudósításunk.) Mindenki tudja, hogy a földnek borzasztó értéke van mostanában. Ezekre a rettenetesen magas földárakra folyton hoznak föl példákat az ország minden részéről, de ezeket mind lepipálja az az árajánlat, melyről most Palicson beszélnek. Egy „hadiszegény“ villát vett Palicson és hogy könnyebb legyen a közlekedés a villája mellett, a szomszédjának egy keskeny kis útsávjáért 5 ezer koronát ígért, még pedig tulajdonjog nélkül, csak arra az időre, míg ő a villát használja. A szomszéd nem adta oda az utat, hanem kiszámította, hogy ilyenfor-

mán egy kapa földnek az ára kérek százezer korona volna.

Ugyanez a szomszéd Paul ékszerésztől egy floom ötvösművi orosz teafőzöt vett karácsonyi ajándékkul 700 koronáért. Amint a gyönyörű munkát meglátta két szabadkai „hadiszegény“ uriaszszony, egymásra licitáltak érte és már 5000 koronát is beígértek. Nekik nem drága ennyiért sem.

Ennek valóban örülhetünk, hogy a művészi munkákért ennyire rajonganak, de azért a kellelőnél magasabbra az árakat sem szabad felvenni!

Karácsonyi gyermekszínelőadás Nemesmiliticsen

A karácsonyi ünnepekben lélekemelő szép gyermek-előadásban volt részük a nemesmiliticsieknek. Agatily Boldizsár plébános kezdeményezésére az 6 buzgólkodásával — fáradságot és költséget nem ismerve adták elő Bohuss Rezső képlánának „A honvéd álma“ című 4 felvonásos darabját.

Agatily Boldizsár és Jaszenovitsné Csernus Mária tanítónő, — nemkülönbén Jaszenovits Ferenc kántor buzgalmánának, odaadó munkálkodásának köszönhető, hogy az előadott színdarab úgy erkölcsileg, mint anyagilag akkora sikerrel végződött.

Hogy hány ember szeméből csalt ki a kis Janesika (II. oszt. füeska) természetes és mesterkéletlen játéka könnyet, azt csak az igazán

érezni tudók mondhatják meg. A hány szereplője csak volt a darabnak, az mind bevált s a szülők büszkének lehetnek gyermekeikre. A játék igazi sikerének folyománya volt az, hogy a közönség nem elégedett meg azzal, hogy csak a karácsonyi ünnepekben, hanem közkívánatra, még Vízkereszt ünnepein is újból kellett előadni a darabot. A felvonások közt Burza Balázs sikerült monológgal lepte meg a hallgató közönséget, nemkülönbén sikerült alkalmiak voltak az eufhónból előadott karácsonyi és háborus ének- és zeneszámok.

Anyagilag mily sikeres volt, bizonyítja az, hogy a költségek levonásával 820 korona lett Zita királyné alapja javára felküldve.

Lakbérsegély a katonák hozzátartozóinak.

— Nem a jegyzők intézik a hadisegély-ügyeket. —

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter jóváhagyta az új hadisegélyrendeletet, mely több új igen lényeges rendelkezést tartalmaz. Ezentul nemcsak a tartalékosok és népfelkelők, hanem a tényleges katonai szolgálatot teljesítő családjai is fognak hadisegélyben részesülni. Kiterjed azonban a hadisegély a katonák apjára anyjára és testvéreire is, valamint hadisegélyt kap a hadbavonult katonák törvénytelen felesége is, az esetben, ha a bevonulttól gyermeke van, vagy ha betegsége miatt az asszony keresetképtelen. Az új rendelet három osztályba osztja a hadisegélyeket. Az első osztályba tartoznak a kis és nagyközségek, itt a hadisegély havonta a családtagok száma szerint 36—200 korona, a második osztályba tartoznak a rendezett tanácsu és törvényhatósági városok, ahol a ha-

disegély 42—220 korona, a harmadik osztály Budapest, Fiume, Pozsony és Zágráb; a hadisegély ezen a helyeken 48—240 korona. Mindhárom osztályban külön lakbérsegély is jár, melynek maximuma 90 korona. A rendelet a hadisegély ügyeket kiveszi a jegyzők kezéből és ezeket a minden községben és városban alakítandó „hadisegélyvéleményező bizottság“ elé utalja. Ennek a véleményét beterjesztik a fősolgabíróhoz, illetőleg a polgármesterhez, aki dönt a segélyezés kérdésében, de a döntést meg lehet feleltetni a vármegyéneként és törvényhatóságoként alakítandó „felszólamlási bizottsághoz“. A rendelet még egész sereg újítást hoz, melyek közül nevezetesebb, hogy nyolc éven aluli gyermek is egész segélyben részesül, továbbá életbeléptetik a rendkívüli segélyt, mely az eset-

ben jár, ha a hadbavonult családját valamely súlyosabb csapás éri. ez a rendkívüli segély 50—200 koronáig terjedhet egyszerre, de több ízben is kérelmezhető. A felemelt

hadisegélyt múlt év november 1-től visszamenőleg mindenki megkapja, csak a technikai lebonyolítás fog még néhány hétig eltartani.

Válság a tisztviselői beszerzési csoportban.

— A zombori szegények és betegek rizse. —

Zombor, január hó.

A jelenlegi igen súlyos időkben is — úgy látszik — mintha egymásra történék. Nálunk még az ősz óta megalakult tisztviselői beszerzési csoport a nyomor enyhítésére. A csoport működése a viszonyokhoz képest elég üdvösen folyt. Egyenlőnap óta azonban válság alá jutottunk. Tomcsányi Aladár a csoport érdemes üzlethezetője, lemondott állásáról. Jelenleg végeladás van az üzletben és a működők készülnek letenni számadásaikat.

A válságot, — lehet, hogy akaratlanul — Spanyol József városi tanácsnok és a csoport bizottsági tagja idézte elő. Ha a tanácsnok ur az utolsó ülés végén nem interpellál holmi rizs ki nem utalása miatt, nem lett volna a válságból semmi. Spanyol ugyanis a városnál kapott elég rizst, ő azonban kiküldött cselédje útján még a csoportnál is szeretett volna részesedni abban. A cseléd természetesen el lett utasítva kérésével. Különbén az egész ügy megértéséhez szükséges tudni a városhoz érkezett rizs történetét.

Ugyanis annakidején a főispán vezetése alatt deputáció járt fenn Budapesten, melynek közbenjárására a városhoz 789 kg. rizs érkezett. Hallomás szerint ezt a szegények és betegek közt kellett volna elosztani, vagy legalább is kiosztás végett a beszerzési csoporthoz átutalni, mert ha egyszer van tisztviselői ellátási központ akkor minden más ilyen háttérbe kell, hogy szoruljon. Hogyan, hogyan nem megtörtént, hogy a rizst a városi tisztviselők közt osztották ki. A kiosztás alapja nem a családtagok száma, hanem a rangfokozat volt, úgyhogy a VI—X osztályu tisztviselők 4 kg. a többiek 3 meg 2 kg rizst kaptak; a szolgáltnak 1—1 kg. jutott osztályrésztül. Megfeleltek azonban a nyugdíjas tisztviselők családjairól, kik panasszal éltek az igazságtalan eljárással szemben. Kisült, hogy helyettük ügyvédek orvosok és kereskedők részesedtek a rizsből, holott nem volt jog-címük ahhoz.

A fentiek szerint Spanyol, mint főtisztviselő, 4 kg.-hoz jutott, habár a dec. 16-án megtartott ülésen 3 kg.-ot jelzett, cselédje szerint pedig csak 2 kg.-ot vittek haza. Ő tudja legjobban, mennyit kapott. A felosztás mindenestre érdekes és érvényesül itt az a közmondás, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze. Epp a szolgálk kapnak lekevesebbet kiknek aránylag a legtöbbet kellene adni. A nyugdíjasokkal is mit kell törődni; azok már nem dolgoznak; meg Vasári tanárné nyílt leveleire mit kell hallgatni; az nem baj, hogy a férje véres csaták után orosz fogoly lett, és hogy a leánykája nagybeteg! Hisz Zomborban nem szokás jészivüsködni, hanem ellenkezőleg, inkább egymást letaposni, keresztény érdekből.

Elég az hozzá, hogy Spanyol

tanácsnok jól kimustrált cselédje egy szép téli estén beállit a beszerzési csoport üzletébe és kér rizst. Elutasították, mert a tanácsnok ur már kikapta a városnál a maga részét 4 kg alakjában. Az elutasítás zokon esett és a tanácsnok ur a legutóbbi ülésen holmi szabálytalanságok leple alatt interpellált a rizs miatt. Abból aztán nagy zavar támadt, a tanácsnok ur ellenmondásokba keveredett és hogy a megsértettnek elégtételt adjon, kijelentette, hogy ő senkit egyenlőleg bántani nem akart. Dr. Frank Mihály, a csoport kiváló jötevője és elnöke is tiltakozván Spanyol tanácsnok otromba fellépése ellen szintén beadta lemondását, Bakó einökkel együtt. Bizony, szomorú az, hogy éppen a jómódúak igekeznek önzök lenni más szegényebb rovására, és ha kell még a kórházi moslékot is elkaparintják a nyomorultak elől! Jellemző, hogy Spanyol tanácsnos még levelében is a rosszakaratu cseléd védelmére kel és annak hazugságait elhívén, meghazudtolja az üzletvezetőség személyzetét. Ezt diktálta neki a kollegális szeretet! Gratulálunk hozzá!

— Szegedi ötös honvédek és népfelkelők a világháboruban. A m. kir. szegedi 5. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága az ötös honvédeknek és népfelkelőknek a világháboruban való szereplését megírta. E munka nemcsak az 5. honvéd és népfelkelő gyalogezredek háborus történetét foglalja magában, hanem kiterjed azokra a harcéri alakulásokra is, melyek tisztjeiket és legénységüket egészben, vagy nagyrészen az ötödik honvéd pótzászlóaljtól nyerték. Felkérjük az ötös honvéd és népfelkelők hozzátartozóit, akiknek birtokában harcéri naplók, jegyzetek, hivatalos rendeletek, fényképfelvételek, vázlatok stb. vannak hogy azokat feldolgozás végett bocsássák dr. Balló István népfőhadnagy (Szeged, régi honvédlaktanya, tőzrészad) rendelkezésére. Az eletesi és kitüntetett bajtársak fényképeikhez rövid életrajzot is kérünk. A m. kir. szegedi 5. honvéd pótzászlóalj parancsnoksága.

LIFKA MOZI

Január 7-8-9. hétfő-keedd-szerda:

Phönix film Phönix film

Egy teljes előadást betöltő mestermű

A vörös Sámson.

Főszereplők:

Csontos Gyula és Lenkefy Ica

Kezdeté 5 és 8 órakor.

NAPI HIREK.

„IMÁHOZI“

Hogyha a tiszti vezényszó inti
imára a harcfit,
Térdre esik gyorsan s szive imára
hevül.
Sok hadi inség s szivbeli bánat
szinte vezényszó:
Térdet földre lenyom s lelket
Egekhez emel.
Zányi György.

— A keresztény magyar sajtóért
A szabadkai Urak Mária-kongregációja holnap, szerdán este 6 órakor ülést tart, melyen az új nagy keresztény napilap megindítása és terjesztése érdekében teendő intézkedéseket beszélik meg. A tárgy nagy fontosságára való tekintettel kéri a tagokat, hogy lehetősen mindenki jelenjék meg a Kath. Legényegylet helyiségében.

— Ki akar autózni? A kereskedelmi miniszter értesítette a várost, hogy 1918. márc. 1-től minden magánhasználatban levő személyszállító autót és motorkerékpárt üzemből csak úgy lehet tartani, ha ő erre külön engedélyt ad. Az engedélyért a polgármesteri hivatalban kell folyamodni jan. 25-ig.

— Felmentik a halászsokat. A hadsereg főparancsnokság Boroevics hadsereg csapatparancsnok javaslatára 1917. nov. 9-én kelt 179939 A. száma rendeletével meghagyta, hogy minden 38 éven felüli arcvonalbeli szolgálatra nem alkalmas hivatásos halászt akár a mögöttes országrészen, akár a hadtápkörletben teljesítenek szolgálatot, lakóhelyükre vagy az ahhoz legközelebb eső kikötő vízművekhez helyezzenek át és ott csupán halászlásra használjanak fel.

— A tiszti becsületügyi választmány hatásköre. Előfordult félreértések kikerülése végett most pontosan megállapították a tiszti becsületügyi választmány elé kerülő ügyeket. Ezek szerint az ilyen választmányok elé ezentul a következő kérdések tartoznak: 1. Tisztek, tisztjelöltek és egyévi önkéntesek becsületügyi; 2. tisztek, tisztjelöltek és egyévi önkéntesek lovagias ügyei; 3. ugyanezek igazolási ügyei a hadifogságból való visszatéréssel kapcsolatban; 4. a volt tisztek rehabilitálási ügyei.

— Fényképét kell vinni az új eselékönyvek kiállításához. Január 1-től kezdve életbelépett a miniszter rendelete a fényképes eselékönyvekről. A eselékönyvek könyveiket be kell cserélni fényképpel ellátott könyvekre. A eselékönyvek ugyan bemennek a rendőrségre az új könyvért, fényképet azonban nem visznek magukkal. A rendőrség felhívja az érdekelteket, hogy fényképet vigyenek a eselékönyv kiállításához.

— Lassanként rendbe jön a villamos. Mától fogva bizonytalan ideig rendben van a villamostársaság üzeme. A villamosok negyedóránként közlekedésnek, és villanyvilágítás egész éjjel lesz.

— A só árának megállapítása. A belügyminiszter rendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben rámutat, hogy már korábban utasította a törvényhatóságok első tisztviselőit a só legmagasabb árának megállapítására.

Sok helyen ez nem történt meg. A közönség körében elterjedt azon hiesztelésre, hogy a só árát a kincstár felemeli, egyes kereskedők magas árakat követelnek a legfontosabb élelmicikkért. Felhívja a polgármestereket, illetve alispánokat, hogy ahol ez még nem történt meg, állapítsák meg a só legmagasabb árát és a sóval való üzérkedés megakadályozására a legszigorúbb intézkedéseket tegyék meg. Szabadkán már régen meg van állapítva a só ára. Hogy egyes kereskedők betartják-e, az más kérdés.

— Meghaltak: Rencsényi József 10 éves bélsorvadás, Szép Sándor, Kollár Erősebet, 33 éves ésonthartyagyuladás, Osztrogonác György 65 éves, köszvény. Hügyecz István, 70 éves, aggkori elgyengülés, Kovacevics Miklós 28 napos, vele született gyengeség, Bartus Ilona, 5 hónapos, bélhurut, Pétyi Tukulyác Bogdán, 80 éves aggkor, Lakatos Aranka, 18 éves, tüdővész.

— Nem szabad a lovat zabbal abrakoltatni. Özvegy Osztrogonác Lukácsné Verusics-pusztá 310. sz. alatti lakos bejelentett a rekvirálónál 63 mm és 40 kg zabkészletet. Ezenkívül volt neki kukoricája is, ő azonban e helyett a zabot etette lovaival, úgyhogy most Szilágyi százados rekvirálói csak 17 métermázsát találtak nála. Mivel október óta zabot etetni tilos annak, akinek van kukoricája, tegnap Brestyánszky Miklós tb. főkapitány 1000 korona fős és 600 korona mellékbüntetésre ítélte.

— Kerületi rokkantáborokat létesítenek. A három esztendő óta kifogástalanul működő honvéd kerületi lábadozó osztagokat rövidesen föl fogják osztani és helyettük kerületi rokkant-lábadozó-osztagokat létesítenek. Ilyen osztagok egyelőre csak Pozsonyban és Kasán vannak. A honvédelmi miniszternek idevonatkozó rendelete értelmében a lábadozó-osztagok jelenlegi legénységét el fogják bocsátani és helyettük rokkant-legénységet osztanak ide be és ez a legénység ipari munkát fog végezni. Az osztagok keretében lesznek majd cipész-, szabó-, asztalos-, stb. műhelyek. A cél az, hogy hontalan, apátlan anyátlan rokkantoknak kellemes othont nyújtsanak addig, amíg helyzetük megengedi az önnállósítást.

— „Mintha sohasem lettünk volna ellenségek“. Egy szabadkai hadnagy írja az orosz frontról: „Itt nálunk elpihent már a háboru. Az oroszokkal csendben esereberélünk, mintha sohasem lettünk volna ellenségek.“

— Elfogták a hűvösvölgyi gyilkost. A katonai rendőrök elfogták Panzer Jánosné gyilkosát, Hadnagy Vikárius Istvánt, aki a bűntény elkövetése óta állandóan Budapesten élt és a Dob-utca 82. számu házában tartózkodott.

— Fűtsünk és takarmányozzunk szalmával! A földmivelésügyi miniszter a városhoz intézett leiratában megengedi, hogy ott, ahol más fűtőanyag nincs, 10 métermázsá szalmát lehet megtartani mostantól fugva eszaladónként fűtési célokra. Megengedi továbbá, hogy ott, ahol szalmas takarmányfélékben

hiány van, a gazdák az öket szalmas takarmányból megillető résznek másfélszeresét szalmából, kukoricaszárból és polyvából takarmányozási célokra visszatartathatják.

Mescedélelőtt lesz vasárnap 13 ón a Lifkában; mesél Margit néni.

— Minden telefonállomás interurbán. Az új telefondíjzabásnak január 1-ére tervezett életbeléptetése technikai okok miatt nem volt lehetséges. Most azonban már minden intézkedés megtörtént arra nézve, hogy az új díjzabás január 15-én életbe lépjen. Az új díjzabás életbelépésével egyidőben egy igen nevezetes reformot rendezesítenek a telefontól: ugyanis minden telefonállomásról lehet interurbán beszélgetést folytatni külön biztosíték letétele nélkül is; az interurbán beszélgetések díjait havonként utólag fogja beszédni a postaigazgatóság.

— Nem lehet hazahozni a halott hősöket. A vasuti kocsi nagy hiányára való tekintettel a hadsereg főparancsnokság ideiglenesen beszüntette holttesteknek a vasutakon való szállítását. A már kiadott engedélyeket is visszavonják. Olyan esetekben, mikor az exhumálás a halott felismerése céljából történik, vagy ha az elszállításához a vasut szolgálatát nem veszik igénybe az exhumálás engedélyek ezentul is kiadhatók.

— Iskoláink elzsidósodása és a sajtó. Budapest középiskoláiban 7723 katolikkal szemben 7804 a zsidó tanuló. A leánygimnáziumokban ez az arány: 1602 katolikus, 542 más felekezetű keresztény és 1818 zsidó. A realiskolákban 1435 katolikus, 459 más felekezetű keresztény, 1883 zsidó. Az egyetemen az orvosi karon a zsidók messze túlsúlyban vannak, a jogi karon is messze túlszámnyalják a keresztények arányszámát. Főleg az egyetemi néhallgatók közt berzasztó a helyzet: az egyetemen minden 10 néhallgató közül 9 zsidó. Miért nem ír erről a sajtó? S miért nem keresi az okait annak, hogy miért nem tudja tanítani gyermekeit a keresztény népelem?

Színház.

Színházi hírek. Kedden és szerdán lesz a bemutató előadása Pásztor Arpád és Géth Sándor színjátékának, a „Vengerkák“-nak. — Csütörtökön Strauss és Jókai Mór nagyírú, remek zenéjű nagyoperettjét, a „Cigánybáró“ tadják elő a címszerepben Terma Zsigával, aki heeszbabb betegsége után ekör lép fel először. Partnere Holdy Juci lesz.

A városi színházban az estéli előadások pontosan fél 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

Színházi műsor:

Kedden B) bérletben itt először „Vengerkák“, színjáték.
Szerdán A) bérletben másodszor „Vengerkák“.
Csütörtökön B) bérletben „Cigánybáró“ nagyoperett.
Pénteken A) bérletben itt először „Özvegy kisasszony“ vigoperett.
Szombaton B) bérletben másodszor „Özvegy kisasszony.“

Szerkesztői üzenetek.

B. G. Keresztény lapok, a napilapok közt: az Ujlap, az Alkotmány, a Neue Post (német); a szépirodalmi Élet; a tudományos és szépirodalmi Magyar Kultura; a hitbuzgalmi A Szív (Herz, Srdee) és a Mária-Kongregáció; az ifjúsági lapok közt a Zászlónk és Nagyasszonyunk. A keresztény szociális mozgalmak bátor harcosai: a Keresztény Szocializmus és Igaz Szó. Ellenben nem valók keresztény családokba: a Pesti Hírlap és Pesti Napló, Az Ujság s Az Est Érdekes Ujság, Képes Ujság, a Tolnai Világlapja, A Nap s legkevesbbé természetesen a teljesen csak kereszténygyűlöletből élő Világ és Népszava, valamint az erkölcsi szennyet terjesztő egyéb lapok.

Adóügy. Elesett férje adóját ön mint feleség nem köteles fizetni. Ha férjének azonban volt hitközségi adótartozása, ennek megfizetése a hányattétele követelhető. A hitközségnek ahhoz is joga van, hogy Önt — ha jövedelme van — megtefelelő hitközségi adóval terhelje. Ez ellen fellebbezési joga van ugyan, de ez a kivétési jogosultságon mitsem változtat.

B. S. Kosárárukat készítenek: Timár László, Királyhágó (Bihar megye); Becker József, Apatin; Králik Vilmos, Negyenyed; Deutsch Izidor, Vágújhely; gróf Batthyány Lajos-féle Kosárfonoda, Ikervár, Neubauer és Salvendy, Vágújhely.

Ügyvéd. Nagyon tévednek azok az egyes otáni ügyvédek akik azt hiszik, hogy amely váltók óvása elengedtetett, azoknak elvülése 1917. október 1-én kezdődött volna. Erről szó sem lehet. Az 1569—1917. M. E. számu kormányrendelet kifejezetten kimondja az összes háborus váltókra, hogy azoknak elvülése félbeszakittatik, illetve meg sem kezdődik. Az összes ilyen váltók elvülése csak a háboru befejezése után fog újból előlről kezdődni, egy a kormány által megjelölendő időpontban. Most semmiféle váltót sem kell az elvülés megakadályozása végett perelni.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Felelős szerkesztőnk telefonszáma:

Palics 34.

Korzó Mozi

műsora.

Hétfő—kedd:

Harry Piel,
a szenális moziszinész vakmerő
attrakciói, mesteri filmje

A fekete lord
Kalandos történet 4 felvonásban.

A boldogság kapuja.
Színmű 3 felvonásban. Nordisk
ujdonság!

Kezdete: ünnep- és vasárnap d. u.
2 1/2, 4, 6, 8 órakor. Kétköznap 5 és 8.

ELTE MOZGO

Hétfő—kedden, 7—8-án:

Szenzációs szerelmi dráma!

A folt

Egy fiatal asszony tragikus sorsa három részben.

Főszereplő: **BERND ALDOR**
És a fényes kísérő műsor.

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2—3-ig és este fél 9 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Hétfő—kedd: *Garry Piel*, a legzseniálisabb moziszinész vakmerő produkcói, izgalmas drámai színtételei: *A fekete lord* 3 felvonás. *Boldogság kapuja*. Nordisk újdonság, megkapó dráma 3 felv.

Szerda—csütörtök: jan. 9—10, *Ze Jenkins* nagyszerű alakítása. *A 17-es feje*. Rejtélyes detektív történet 3 felv. *Hadseregünk útja Venézia felé*. A legújabb hivatalos felvételek 3 részben.

Péntek—vasárnap, jan. 11-12-13: Jön Winterri, a világhírű spiritalista művész filmje. Minden attrakciója csupa szenzáció. *Az impresszió titokzatos történet* 3 felv. *Dollár néni*, bájos vigjáték. Kövessy Albert darabja.

Egy jó házból való fiút

nyomdász-

tanoncnak

fizetéssel felvesz a SZENT ANTAL nyomda

! Harisnyáit !

javítsa „Rózsa“ varrott fejeléssel. Páronként K 240. Törv. védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejelést és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-u. 34. szám.

Harry

luxus bőrtisztítócrém garantált valódi békeidőbeli minőség.

Harry

az urvilág kedvelt sevrópasztája. Eladási árak 1917 november 10-től 40. sz. 1 doboz 2 K,60. sz. 1 doboz 3,50 Kapható Szabadkán minden előkelőbb üzletben.

Harry

sevrópasztánk látszólagos magas ára dacára mégis a legolcsóbb, mert a használatban kitűnik, hogy hasonlíthatatlanul kiadósabb, mint a különféle fajta hadicipókrémek, melyektől 3—4 doboz szükséges, hogy 1 doboz „HARRY“ pasztát pótoljon. Nagybani szétküldési telep:

Reiter és Társa
vegyészeti gyár
Budapest, VII., István-ut 69.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás esőkkénese nélkül csakis

Tungsrám félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40, 60 wat fogyasztású

Tungsrám-lámpákat.

Uj magyar Vörös-kereszt sorsjegy!

Részletfizetésre:

2 drb 25 havi részlet á 6 K
5 drb 24 havi részlet á 15 K
10 drb 30 havi részlet á 25 K
Az első részlet kifizetésénél átadom törvény értelmében kiállított részletívet, úgy hogy a legközelebbi huzásban már résztvesz. Huzás már jan. 5-én. Vidéki megrendelés paréntemes.

Kapható

a **Kunetz-Bankban**
Szabadka, Eötvös-utca.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigaretta hüvelyt. Eredeti vergőpapíron készült, békeidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz 100 hüvely, 60 fillér. 1000-kint 5% engedmény. Csáládi levélpapír, 100 levélpapír és 100 boríték (a boríték selyembe-téti) 5 kor. 50 fill. mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más újdonságok darabja 10 fillér. Névjegyek azonnal izlésesen készülnek. Iró- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papirkereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Ujságkihordó

leány felvétetik a „DELVIDEK“ kiadóhivatalában Rákóczi-utca 20.

IZLÉSES ÉS OLCÓ ÜZLETI LEVÉL-
PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

Raffia nincs és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papirspárga ára ma-pról-napra emelkedik. Mindenki látssa el magát előre

„PATRIA“ szállóköltőző papirspárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Götliéb és Schmiel „Patria papirspárga“ eladási irodája. Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

Róka, görény

bőröket valamint más nemes szőrmeiket, legmagasabb árban megvesz

Kertész Miklós

divatszűes, Vörösmarty-utca 52. szám.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Cirkenica. Befizetett alaptőke 20.000,000 és tartalékalap 9.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetettek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami címleteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsajt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel) pupilláris biztosság, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.